

Milli Pullarla İpek Yolu: Tıpkı İpek Yolu'nun Üzerinde Beliren Gökkuşakları Gibi, Pullar da Dostluğun Simgelerindedir*

ZHANG LILI **

General Publishing House Co.Ltd., Shaanxi Normal Üniversitesi, Xi'an, Shaanxi 710062, Çin

İNSAN UYGARLIĞININ UZUN TARİHİNDE, 2.000 yılı aşkın bir geçmişe sahip olan İpek Yolu, uçsuz bucaksız Gobi Çölü'nde rüzgarla ettiği dansla beraber seyahat yönünü değiştiren, develerin boyunlarına asılı zillerin sesleriyle uzun ve gizemli yankılar yayan bir kurdele gibidir. İpek Yolu, büyük doğu ülkesi Çin'in bin yıllık imparatorluk başkenti Chang'anda (Xi'an) başladı. 19. yüzyılın ikinci yarısında, Richthofen adlı bir Alman kaşif, coğrafi araştırmasında Asya, Av-

rupa ve Afrika arasında gizlenmiş esrarengiz ve eski bir uluslararası ticaret hattı olduğunu ortaya koydu. Yılların geçmesi ve zamanın değişmesine bağlı olarak bu ticaret hattı kâh canlandı çıktı kâh ortadan kayboldu. Bütün bunların Doğu'daki kadim bir uygarlıkla ilgisi var gibi görünüyordu. Bu nedenle tek başına Çin'e gelerek bu kadim topraklar üzerinde dört yıllık bir araştırma yaptı. En sonunda bu ticaret yolunu "İpek Yolu" olarak adlandırdı.

* Çeviri: Ertuğrul Gazi Kızılök

** Zhang Lili, yüksek lisans mezunu, Shaanxi Normal Üniversitesinin yayınevinde Genel Yayın Yönetmen Yardımcısıdır. Zhang, Xi'an'daki Şiir, Kaligrafi ve Resim Araştırma Derneği'nin konsey üyesidir. E-posta: 771821235@qq.com

2013 yılında Çin Devlet Başkanı Xi Jinping dört Orta Asya ülkesini ziyaret ettiğinde samimiyetle şunları söyledi: “Memleketim Shaanxi, kadim İpek Yolu’nun başlangıç noktasında bulunuyor...” “Yeni İpek Yolu Ekonomik Kuşağını” inşa etme fikri uluslararası toplumdan büyük ilgi gördü ve “Kuşak ve Yol” girişimi ortaya çıktı. Kadim İpek Yolu’nun tarihi simgelerini ödünç alarak, insanlık için ortak çıkar, kader ve sorumluluk birliği için büyük bir çağrı yaptı. General Publishing House Co.ltd., Shaanxi Normal University, birkaç yıllık dikkatli bir planlamadan sonra, “Kuşak ve Yol Girişimi”ne bir armağan olarak “Milli Pullarla İpek Yolu’nu (Cilt I ve Cilt II)” yayınladı.

İpek Yolu, gözleri Dunhuang olan ve Batı gökyüzünde uçan altın bir ejderha gibidir.

Bu zarifçe ciltlenmiş ve iyi tasarlanmış bir kitap. Yazıların içeriğinden, pullarından, kağıt seçiminden, el yazılarının hatlarından, levhaların tasarımından ve resimlerin dizgisinden kitabın büyük bir emekle ve özen gösterilerek hazırlanmış olduğu anlaşılmaktadır. Kitap, 600.000 kelime toplam on dizi ile iki cilde ayrılmıştır. Kitabın tamamı bilgi, tarih ve bilimin bir harmanıdır ve İpek Yolu kültürünün özünü ve İpek Yolu boyunca geleneksel kültür ile modern uygarlığın bütünleşmesini sergilemek için “İpek Yolu Kültürü”nün özelliklerini yakından inceler.

Cilt I, İpek Yolu’nun başlangıç noktası olan

Chang’an’ın insanlık tarihine ve geleneklerine odaklanıyor. Shaanxi hakkında toplamda 1. Ciltte 5 dizi vardır: 1. Dizi: “Çin Uygarlığı ve Güzel Manzaraları”: Nüwa’nın İnsanoğlu’nu yaratması, Sarı İmparatorun Mezarı ve Xuanyuan Selvi Ağacı, Xi’an Şehir Duvarı, Keşiş Xuanzang ve Büyük Yabankazı Pagodası, Xi’an Çan Kulesi vb. 2. Dizi: “Çin Hazinesi ve Güzel Manzaraları”: Sarı Nehrin Hukou Şelalesi, Qin Hanedanlığının İlk İmparatorunun Toprak Askerleri. 3. Dizi: “Üç Qin Topraklarında Buluşan Büyük Şahsiyetler ve Gerçek Yetenekler”: Laozi ve Taocu Louguan Tapınağı, Zhang Qian: Batı Bölgelerine Giden Diplomat vb. 4. Dizi: “Resimler ve Kaligrafi ile Shaanxi Hazinesi”: Cao Quan’ın Taş Tabletleri, Ressam Yan Liben ve onun Bu Nian Tablosu, Chang’an Narı: Dünyanın En İyisi, ünlü Tang Hattatları, Yan Zhenqing ve Liu Gongquan’ın eserleri vb. 5. Dizi: “Yeni İpek Yolu ve Büyük Başarılar”: İpek Yolu Başlangıç Noktasından Doğuyor vb. Gibi kültür, doğal manzara, kültürel miraslar, kentsel görünüm ve ekonomik yapı gibi temalardan oluşuyor.

2. Cilt; Henan, Gansu, Ningxia, Qinghai ve Xinjiang’daki İpek Yolu boyunca uzanan dağların ve nehirlerin tarihi ve kültürel kalıntılarını ve manzarasını tanıtıyor. Dunhuang Dünya Kültür Mirası özel bir ilgiyi hak etmektedir. Ünlü bir entelektüel olan Xiao Yunru’ya göre, “İpek Yolu, gözleri Dunhuang olan ve Batı gökyüzünde uçan altın bir ejderha gibidir; ya da İpek Yolu’nun bir teraziye benzer; başlangıç noktası olan Chang’an bunun bir kefesi ve Dunhuang da ağırlık olarak çalışır.

Çin kültürünün ve İpek Yolu Kültürünün değeri ancak ikisi birlikte olduğu zaman anlaşılabilir. Nadiren Dunhuang gibi İpek Yolu kültürünün özünü, yani dışa açılım ve bütünleşmeyi böylesi mükemmel biçimde yorumlayan bir yer vardır ve bu insanların kültürel harmanlanışının canlı bir örneğidir.

Bu kitap, pulların sihirli “penceresinden” okuyucuları İpek Yolu’nun tarihine ve geleceğine geri götürecektir. İpek Yolu tarihinin burada devam ettiği de söylenebilir. İpek Yolu’nun ruhu burada miras kaldı. İpek Yolu kültürü burada ileriye taşıyor. Ve İpek Yolu’nun heybeti burada kabarıyor. İpek Yolu rüyası, geçmiş devralan ve bugüne öncülük eden Çin hayaliyle bağlantılıdır. İpek Yolu hayali ise kendine güvenen ve dünyaya açılan bir Çin köprüsünü inşa etmektir. Çin hayali, İpek Yolu hayalini içerir. Kuşak ve Yol Girişimi geleceği tasarlıyor, Çin ulusunun büyük dirilişini gerçekleştiriyor ve yüzyılın daha muhteşem bir bölümünü “yazıyor”. Milli Pullarla İpek Yolu (Cilt I ve Cilt II)’nin önemi işte budur.

Kitap, onu canlı, iyi resimlenmiş ve okunabilir kılan pullar şeklinde büyük bir tarih senaryosu içermekte. Göz kamaştırıcı pul dizisi, güçlü bir tarih ve kültür mesajı vermektedir. Kadim İpek Yolu’nun öncüsü Zhang Qian İpek Yolu boyunca bulunan kardeş ulusların ve ülkelerin iyi niyetini ve dostluğunu kazanmasını sağlayan hoşgörü ahlakın ve büyük erdemi ile “Bowang Beyi (Büyük Erdem’in Beyi 博望侯 (取“广博瞻望”之意))” olarak onurlandırılmıştı ki bu aynı zamanda dostluk ve işbirliği

arayışına da işaret etmektedir. Batı Bölgelerini dolaşan ve İpek Yolu’nu açan öncü Zhang Qian’i, ne onun hamisi Han İmparatoru Wu’yu, ne sonraki nesillerden Budist Kutsal Yazıları için batıya doğru yolculuk yapan Keşiş Xuanzang’ı, ne de İpek Yolu’nun başlangıç noktası olan Chang’an Şehri’ni asla unutmamalıyız. Ünlü bir Tang Hanedanı şairi, kadim kenti “birbiri ardına açılan sayısız saray kapısı ve İmparator’un huzuruna gelen sayısız elçi” şeklinde tanımlamıştır. İpek Yolu, yalnızca doğu ile batı arasındaki kültürel alışveriş ile ekonomik ve ticari refahı teşvik etmekle kalmadı, aynı zamanda doğrudan müreffeh Han ve Tang Hanedanlarının ihtişamına ve görkemine olanak sağladığı gibi Chang’an’ın Çin tarihinin dört başkentinden biri olmasını sağladı.

Pullar bir ülkenin nüfus cüzdanı gibidir. Çin kültürünü birleştiren ve ulusun gelişimine tanıklık eden küçük pullar Çin hikayeleriyle doludur. İpek Yolu’nun hikayesini anlatmak için pulların kullanılması, onun uzun ömürlülüğünü ve derinliğini ortaya koyuyor. Milli Pullarla İpek Yolu kitabının örnek bir eser olduğunu ve pulların İpek Yolu üzerindeki şehirlerin ve eyaletlerin seçkin ve başlıca cazibelerini sergilediğini söyleyebiliriz. Ancak sayfaların sınırlı olması nedeniyle ve pul basımının uzun süre devam etmesinden ötürü tüm bu mekanlara ait manzaraları ve kapsamlı görüntüleri tam olarak gösterme iddiasında bulunamıyoruz. Bazı eksikler olması mümkündür ve ileriki baskılarda bunların telafi edilebileceğini ümit etmekteyiz. 🌸